

PARLAMENTUL REPUBLICA MOLDOVA

LEGE cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I. Dispoziții generale

Articolul 1. Scopul și sfera de reglementare ale legii

(1) Prevederile prezentei lege au ca scop crearea cadrului legal pentru asigurarea unor condiții minime de reabilitare a victimelor infracțiunilor, precum și de protecție și respectare a drepturilor și intereselor acestora.

(2) Prezenta lege reglementează categoriile de victime ale infracțiunilor cărora li se aplică prevederile sale, organizarea și funcționarea mecanismului de protecție și reabilitare a acestora, modul și condițiile de compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune.

(3) În sensul prezentei legi, termenul „*victimă a infracțiunii*” semnifică persoana fizică vătămată, mintal sau fizic, care înregistrează o suferință emoțională sau o pierdere materială, cauzate direct prin infracțiune, conform Codului penal al Republicii Moldova. Termenul „*victimă a infracțiunii*” include, de asemenea, în cazul serviciilor de suport prevăzut la art. 2 lit. b) și d), soțul, copiii și persoanele aflate la întreținerea persoanei decedate.

Capitolul II. Sistemul serviciilor de suport acordate victimelor infracțiunilor

Articolul 2. Serviciile de suport acordate victimelor infracțiunilor

(1) Reabilitarea victimelor infracțiunilor, precum și protecția și respectarea drepturilor acestora se realizează prin punerea la dispoziție a unor servicii de suport, care reprezintă servicii publice sau private, oferite victimelor abuzului, violenței fizice, psihice sau sexuale și care au ca scop oferirea de consultații și suport în comunicarea acestora cu autoritățile publice, a asistenței pentru recuperare fizică, psihologică și socială și care se realizează prin acțiuni speciale psihologice, juridice și sociale.

(2) Pentru realizarea scopurilor prevăzute la alin. (1), victimele infracțiunilor beneficiază de următoarele servicii publice de suport:

a) consiliere informațională a victimelor cu privire la drepturile sale și serviciile de care pot beneficia;

b) consiliere psihologică;

c) asistență juridică garantată de stat;

d) compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune.

(3) Serviciile de suport prevăzute la alin. (2) se acordă victimelor infracțiunilor, dacă infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova și victima se află legal pe teritoriul acesteia.

(4) Guvernul poate aproba reglementări detaliate privind procedurile de acordare a serviciilor de suport indicate la alin. (2).

(5) Victimele traficului de ființe umane și victimele violenței în familie beneficiază și de măsuri de asistență conform prevederilor Legii nr. 241-XVI din 20 octombrie 2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane sau, după caz, Legii nr. 45-XVI din 1 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie.

Articolul 3. Subiecții competenți în acordarea serviciilor de suport acordate victimelor infracțiunilor

(1) Autoritatea administrativă centrală care elaborează, promovează și participă la realizarea politicii Guvernului în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor este Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

(2) Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei asigură implementarea prevederilor prezentei legi în cooperare cu Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Ministerul Finanțelor, subdiviziunile teritoriale de asistență socială, alte autorități ale administrației publice centrale și locale, precum și cu reprezentanți ai societății civile.

(3) Cooperarea între subiecții indicați la alin. (2) se realizează prin participare la elaborarea și implementarea cadrului normativ în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor, prin schimb de informații și de experți, prin activități comune de cercetare și identificare a victimelor, de acordare a serviciilor de suport pentru reabilitarea acestora, de instruire a personalului, prin realizarea unor inițiative social-economice, a unor campanii de informare în vederea popularizării serviciilor de suport și a condițiilor de acordare a acestora, precum și prin alte activități în domeniu.

(4) Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat, Ministerul Finanțelor, autoritățile administrației publice locale participă nemijlocit la implementarea prevederilor prezentei legi prin acordarea serviciilor de suport stabilite la art. 2 alin. (2) conform reglementărilor legii. Alte autorități ale administrației publice centrale și locale pot fi cooptate în vederea realizării scopurilor legii, reieșind din competențele instituționale ale fiecăreia și specificul serviciilor la acordarea cărora urmează să participe.

(5) Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, în comun cu autoritățile publice locale, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Finanțelor, Procuratura Generală, Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat și Ministerul Sănătății, asigură specializarea și instruirea personalului care contactează direct cu victimele infracțiunilor în procesul de acordare a serviciilor de suport acestora, reieșind din competențele instituționale.,

(6) Autoritățile publice centrale și locale, la realizarea atribuțiilor sale privind acordarea serviciilor de suport victimelor infracțiunilor, pot implica organizații necomerciale sau persoane juridice cu scop lucrativ, care activează în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor.,

(7) Persoanele fizice din cadrul organizațiilor necomerciale sau din cadrul persoanelor juridice cu scop lucrativ, indicate în alin. (6), care sunt antrenate în acordarea serviciilor de suport victimelor infracțiunilor, trebuie să corespundă calităților morale necesare unei astfel de activități, să dețină studii universitare și să fi fost instruite, conform prevederilor alin. (5).

(7) Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei consolidează capacitățile resurselor umane din domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor prin verificarea corespunderii persoanelor indicate la alin. (4) activității de acordare a serviciilor de suport victimelor infracțiunilor și acceptă sau refuză candidatura persoanelor respective în timp de 3 săptămâni de la depunerea CV-ului acestora la minister. Refuzul candidaturii se motivează.

Articolul 4. Voluntarii care participă la acordarea serviciilor de suport victimelor infracțiunilor

(1) La desfășurarea activității de reabilitare a victimelor infracțiunilor pot fi antrenați voluntari.

(2) Voluntar la acordarea serviciilor de suport victimelor infracțiunilor este persoana care, în timpul său liber și fără a fi remunerat, acordă benevol suport victimelor infracțiunilor, fie participă la activitățile desfășurate, în acest sens, de către subiecții indicați la art. 3 din prezenta lege.

(3) Voluntar, în sensul alin. (2), poate fi persoana care nu are antecedente penale și ale cărei calități morale corespund unei astfel de activități.

(4) Activitatea voluntarilor se organizează și se desfășoară în conformitate cu prevederile Legii voluntariatului nr. 121 din 18 iunie 2010, a prezentei legi, precum și cu cele ale actelor normative subordonate, aprobate în scopul realizării prevederilor acesteia.

Articolul 5. Organizațiile necomerciale care activează în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor

(1) Organizațiile necomerciale ce urmăresc beneficiul public pot organiza, în mod independent sau în cooperare cu autoritățile publice centrale sau locale, acordarea serviciilor de consiliere informațională, psihologică, precum și a altor servicii sau forme de asistență victimelor infracțiunilor.

(2) Organizațiile necomerciale ce activează în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor beneficiază de sprijinul material și financiar al statului. Acestea urmează a fi scutite parțial de plata unor impozite în conformitatea cu legislația fiscală și a legislației cu privire la asociațiile obștești. Arendarea încăperilor și clădirilor proprietate publică de către asociațiile obștești ce activează în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor se face în condiții preferențiale, în modul stabilit de Guvern.

(3) Organizațiile necomerciale care acordă în mod independent servicii de suport victimelor infracțiunilor pot extinde categoria de infracțiuni și de victime care să beneficieze de serviciile acordate de către acestea din diferite surse financiare, altele decât bugetul de stat.

Capitolul III.

Serviciile publice de suport acordate victimelor infracțiunilor

Secțiunea 1.

Servicii de informare a victimelor infracțiunilor

Articolul 6. Consilierea informațională a victimelor infracțiunilor.

(1) Colaboratorul organului de constatare a infracțiunilor, la care se adresează victima pentru a face plângerea privind infracțiunea săvârșită, ofițerul de urmărire penală, procurorul, care instrumentează cazul, au obligația de a aduce la cunoștința victimei, în scris sau verbal, într-o limbă pe care aceasta o cunoaște, informația privind:

a) serviciile de suport acordate victimelor infracțiunilor de care aceasta poate beneficia, subiecții care acordă aceste servicii și condițiile generale de acordare a acestora;

b) organul de urmărire penală la care poate depune plângerea privind infracțiunea săvârșită împotriva sa;

c) drepturile procesuale de care beneficiază aceasta în calitate de subiect al procesului penal, conform Codului de procedură penală al Republicii Moldova;

d) măsurile de protecție disponibile, conform prevederilor Codului de procedură penală al Republicii Moldova și Legii nr. 105-XVI din 16 mai 2008 cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal, precum și informația cu privire la condițiile și procedura de acordare a acestor măsuri;

e) alte informații solicitate de victimă, dacă acestea sunt deținute.

(2) Aducerea la cunoștința victimei a informației prevăzute la alin. (1) se consemnează într-un proces-verbal, care se anexează la materialele cauzei penale.

Articolul 7. Alte mijloace de informare a victimelor infracțiunilor

(1) Suplimentar modului de informare a victimelor infracțiunilor prevăzut la art. 6, acestea se pot informa despre serviciile de suport de care pot beneficia, inclusiv, prin intermediul liniilor telefonice sau a paginilor de internet ale instituțiilor responsabile de acordarea serviciilor de suport indicate la art. 3 alin. (2) și ale altor subiecți cu atribuții în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor.

(2) Subiecții competenți în acordarea serviciilor de suport victimelor infracțiunilor conform prevederilor art. 3 alin. (2) au obligația, iar instanțele de judecată au dreptul, să publice pe paginile lor de Internet informațiile prevăzute la art. 6 alin. (1).

(3) Persoanele care asigură comunicarea directă a informațiilor victimei infracțiunii au obligația de a anunța poliția, dacă, din convorbirea cu victima, deduc că aceasta se află în pericol.

(4) Subiecții competenți în acordarea serviciilor de suport victimelor infracțiunilor, pot înființa linii telefonice pentru informarea victimelor infracțiunilor.

Secțiunea a 2-a

Consilierea psihologică a victimelor infracțiunilor

Articolul 8. Consilierea psihologică

(1) Victimele infracțiunilor beneficiază, la cerere, de consiliere psihologică din contul statului, care este asigurată, în condițiile prezentei legi, de către psihologii din cadrul subdiviziunilor teritoriale de asistență socială, a organizațiilor necomerciale sau a persoanelor juridice cu scop lucrativ, care activează în domeniu reabilitării victimelor infracțiunii și care au fost cooptate în acest scop de către autoritățile publice locale sau de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

(2) Victimele infracțiunilor care nu corespund condițiilor pentru a beneficia de consiliere psihologică din contul statului pot beneficia, la cerere, de consiliere psihologică contra plată, acordată de către subiecții indicați la alin. (1). Costul serviciilor de consiliere psihologică acordată de către subdiviziunile teritoriale de asistență socială este stabilit de Guvern. Organizațiile necomerciale și persoanele juridice cu scop lucrativ, care activează în domeniu reabilitării victimelor infracțiunii, indicate la alin. (1) pot stabili alte costuri, dar nu mai mari decât cele stabilite de Guvern, pentru serviciile de consiliere psihologică prestate în aceleași condițiile și pentru aceleași categorii de persoane.

Articolul 9. Consiliere psihologică din contul statului

(1) Consilierea psihologică se acordă din contul statului, la cerere, pentru victimele infracțiunilor prevăzute la următoarele articole din Codul penal al Republicii Moldova și a tentativelor la acestea: art. 145 (omor intenționat), art. 146 (omorul săvârșit în stare de afect), art. 149 (lipsirea de viață din imprudență), art. 150 (determinarea la sinucidere), art. 151 (vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății), 158 (traficul de organe, țesuturi și celule umane), art. 160 (efectuarea ilegală a sterilizării chirurgicale), art. 164 (răpirea unei persoane), art. 164¹ (răpirea minorului de către rudele apropiate), art. 165 (traficul de ființe umane), art. 166 alin. (2) și (3) (privațiunea ilegală de persoane în formele prevăzute la alin. (2) și (3) ale articolului respectiv), art. 166¹ (tortura, tratamentul inuman sau degradant), art. 167 (sclavia și condițiile similare sclaviei), art. 168 (munca forțată, în cazul în care infracțiunea este săvârșită asupra unui minor), art. 171–175 (infracțiuni privind viața sexuală), art. 188 alin. (3) lit. c) sau d) (tîlhăria săvârșită cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății sau cu deosebită cruzime), art. 201¹ (violența în familie), art. 206 (traficul de copii), art. 208¹ (pornografia infantilă), art. 208² (recurgerea la prostituția practică de un copil).

(2) Consilierea psihologică din contul statului se acordă pe o perioadă de cel mult 3 luni de la data soluționării cererii de acordare a acestui serviciu, iar în cazul victimelor care nu au împlinit vârsta de 18 ani, pe o perioadă de cel mult 6 luni de la data soluționării cererii respective. După expirarea termenelor prevăzute de lege, consilierea psihologică se acordă contra plată.

Articolul 10. Procedura de acordare a consilierii psihologice din contul statului

(1) Consilierea psihologică din contul statului se acordă în temeiul cererii scrise a victimei, care se depune la subdiviziunea teritorială de asistență socială sau la un alt subiect care desfășoară activitatea de reabilitare a victimelor și care a fost cooptate în acest scop de către autoritățile publice locale sau de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, din raza teritorială în care se află domiciliul victimei.

(2) Cererea pentru acordarea consilierii psihologice din contul statului poate fi depusă doar după sesizarea organului de constatare sau a organului de urmărire penală despre săvârșirea infracțiunii.

(3) Cererea pentru acordarea consilierii psihologice din contul statului trebuie să cuprindă:

- a) numele, prenumele, data și locul nașterii, domiciliul sau reședința victimei;
- b) data, locul și circumstanțele săvârșirii infracțiunii;
- c) data depunerii sesizării privind săvârșirea infracțiunii și organul sesizat.

(4) La cererea pentru acordarea consilierii psihologice din contul statului se anexează copia documentelor justificative pentru datele înscrise în cerere.

(5) Cererea pentru acordarea consilierii psihologice din contul statului se soluționează în termen de 3 zile de la data depunerii.

Secțiunea a 3-a **Asistență juridică garantată de stat**

Articolul 11. Asistența juridică garantată de stat

(1) Persoana asupra căreia a fost săvârșită o infracțiune beneficiază de asistență juridică garantată de stat, în conformitate cu prevederilor Codului de procedură penală al Republicii Moldova și în condițiile Legii nr. 198 din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat.

(2) Persoana asupra căreia a fost săvârșită infracțiunea de tortură beneficiază necondiționat de asistență juridică garantată de stat.

(3) Soțul, copiii și persoanele aflate la întreținerea persoanei decedate în rezultatul săvârșirii infracțiunilor prevăzute la capitolele II – IV din Codul penal al Republicii Moldova, în cazul în care nu dispune de mijloace bănești pentru a plăti serviciile unui avocat, pot beneficia de asistență juridică garantată de stat, atât în cadrul procesului penal, cât și în afara acestuia.

(4) Organizațiile necomerciale și persoanele juridice cu scop lucrativ au dreptul să stabilească individual categoriile de victime, condițiile și formele de asistență juridică pe care să le acorde.

Secțiunea a 4-a **Compensația financiară acordată de stat victimelor unor infracțiuni**

Articolul 12. Limitele compensației financiare

(1) La cerere, victimele infracțiunilor indicate la alin. (2) al prezentului articol, săvârșite pe teritoriul Republicii Moldova, au dreptul de a primi, în mărimea și în condițiile stabilite de prezenta lege o compensație financiară.

(2) Au dreptul la compensație financiară victimele infracțiunilor prevăzute la următoarele articole din Codul penal al Republicii Moldova: art. 145 (omor intenționat), art. 146 (omorul săvârșit în stare de afect), art. 149 (lipsirea de viață din imprudență), art. 151 alin. (4) (vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății soldatului cu decesul persoanei), art. 158 (traficul de organe, țesuturi și celule umane), art. 164 alin. (3) lit. b) (răpirea unei persoane care a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății ori decesul acesteia), art. 165 (traficul de ființe umane), art. 166 alin. (3) (privațiunea ilegală de persoane - acțiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), dacă au provocat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății ori decesul victimei.), art. 166¹ (tortura, tratamentul inuman sau degradant), art. 167 (sclavia și condițiile similare sclaviei), art. 168 (munca forțată, în cazul în care infracțiunea este săvârșită asupra unui minor), art. 171–175 (infracțiuni privind viața sexuală), art. 201¹ (violența în familie), art. 206 (traficul de copii), art. 208¹ (pornografia infantilă), art. 208² (recurgerea la prostituția practică de un copil).

(3) Victima nu are dreptul la compensarea financiară acordată de către stat pentru prejudiciul cauzat prin infracțiune dacă:

a) infracțiunea în rezultatul căreia se solicită compensarea a fost săvârșită cu participarea benevolă a victimei;

b) fapta, prevăzută de legea penală, a fost săvârșită în una din circumstanțele care înlătură caracterul penal al faptei conform art. 35 din Codul penal al Republicii Moldova;

c) nu a sesizat organele de urmărire penală despre săvârșirea infracțiunii în cazul în care pornirea procesului penal are loc doar în baza plîngerii prealabile a victimei, conform art. 276 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova;

d) la data săvârșirii infracțiunii pentru care se solicită compensarea financiară, victima este condamnată definitiv și are antecedente penale pentru săvârșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave sau pentru o infracțiune săvârșită prin participare la un grup criminal organizat sau organizație criminală;

e) după săvârșirea infracțiunii, a contribuit intenționat, prin comportamentul său, la apariția prejudiciului sau la majorarea cuantumului acestuia;

f) a prezentat, cu bună-știință, declarații mincinoase sau a refuzat intenționat să contribuie la descoperirea infracțiunii în cadrul urmăririi penale sau a judecării cauzei, cu excepția cazului în care aceasta are dreptul de a nu face declarații, conform legii.

(4) Persoana care a beneficiat de compensare financiară totală sau parțială a prejudiciului cauzat prin infracțiune contrar prevederilor alin. (3) al prezentului articol este obligată la restituirea sumelor primite.

Articolul 13. Subiectul dreptului la compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune

(1) Dreptul la compensarea financiară îl are persoana asupra căreia a fost săvârșită una dintre infracțiunile prevăzute la art. 12 alin. (2) și care este cetățean al Republicii Moldova, cetățean străin sau apatrid, care se află legal pe teritoriul Republicii Moldova la data comiterii infracțiunii.

(2) Dacă, în rezultatul infracțiunii săvârșite, persoana indicată la alin. (1) al prezentului articol a decedat, dreptul, în părți egale, la compensarea financiară îl are soțul, copiii sau persoana aflată la întreținere.

(3) Dreptul la compensarea financiară a cheltuielilor pentru tratarea (vindecarea) sau funeraliile victimei îl are persoana care le-a suportat.

Articolul 14. Acordarea de către stat a compensației financiare pentru prejudiciul cauzat prin infracțiune

(1) Compensația financiară pentru prejudiciul cauzat prin infracțiune se acordă de către stat, dacă sunt întrunite următoarele condiții:

1) actul de constatare a săvârșirii infracțiunii a intrat în vigoare (este definitiv și irevocabil). Prin act de constatare a săvârșirii infracțiunii se are în vedere, după caz:

a) hotărîrea definitivă a instanței de judecată de condamnare;

b) hotărîrea definitivă a instanței de judecată de încetare a procesului penal cu liberarea persoanei de răspundere penală;

c) ordonanța procurorului definitivă, de încetare a urmăririi penale în temeiul art. 275 pct. 4), 5), 7) și 8) și art. 285 alin. (2) pct. 2) și 3) din Codul de procedură penală sau a art. 53 din Codul penal;

2) cererea a fost formulată în termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a actului de constatare a săvârșirii infracțiunii;

3) victima, personal sau prin reprezentantul său, s-a constituit ca parte civilă în cadrul procesului penal;

4) dacă sursele făptuitorului sunt insuficiente pentru acoperirea prejudiciului rezultat din infracțiune, în cazul hotărîrii definitive a instanței de judecată cu privire la acțiunea civilă născută dintr-o cauză penală, dacă aceasta nu a fost executată integral, benevol sau silit, în perioada indicată la pct. 2);

5) prejudiciul cauzat prin săvârșirea infracțiunii nu a fost și nu este în drept de a fi compensat din alte surse (indemnizații, plăți din asigurări, despăgubiri acordate de către făptuitor, benevol sau silit, pînă la emiterea hotărîrii instanței de judecată cu privire la acțiunea civilă născută dintr-o cauză penală de sine stătător sau în temeiul acesteia),

(2) Dacă în cadrul termenului indicat la alin. (1) pct. 2) a fost inițiată procedura de executare silită a hotărârii instanței de judecată cu privire la acțiunea civilă născută din infracțiune, dar , la momentul depunerii cererii de acordare a compensației financiare de către stat, executarea hotărârii nu a avut loc sau a avut loc parțial, statul asigură compensarea prejudiciului prevăzut la art. 15 din lege, integral sau în partea neacoperită, dar nu mai mult decât în limitele indicate la art. 18 alin. (1).

(3) Dacă, la data emiterii hotărârii instanței de judecată în acțiunea civilă născută din cauza penală, compensația financiară a fost achitată, deja, de către stat, instanța care examinează acțiunea civilă născută din cauza penală deduce suma compensației din suma stabilită victimei în calitate de prejudiciu, suma compensației urmînd să fie achitată de către făptuitor în bugetul de stat.

(4) La acordarea de către stat a compensației financiare pentru prejudiciul cauzat prin infracțiune, din cuantumul acesteia se scad sumele achitate de către făptuitor pînă la acea dată în calitate de despăgubiri, precum și sumele obținute sau în drept de a fi obținute din alte surse pentru prejudiciile cauzate prin săvîrșirea infracțiunii.

(5) În cazul în care victima este minor, iar reprezentantul acesteia nu a reușit să depună cererea în termenul prevăzut la art. 14 alin. (1) pct. 2), termenul prevăzut la alin. (1) pct. 2) începe să curgă din momentul în care victima a împlinit 18 ani.

Articolul 15. Prejudiciul cauzat prin infracțiune pentru care statul asigură compensare financiară

La stabilirea cuantumului compensației financiare acordată de către stat pentru prejudiciul cauzat prin infracțiune nemijlocit din acțiunile violente prin care a fost săvîrșită fapta infracțională, se iau în calcul:

- a) cheltuielile de spitalizare, tratament sau alte cheltuieli medicale suportate de victimă;
- b) prejudiciul cauzat ochelarilor, lentilelor de contact, protezelor dentare și altor obiecte care constituie mijloace de realizare a funcțiilor unor părți individuale ale corpului uman;
- c) prejudiciul cauzat prin distrugerea sau deteriorarea bunurilor victimei sau prin deposedarea acesteia prin săvîrșirea infracțiunii prevăzute la art. 12 alin. (2);
- d) prejudiciul cauzat prin pierderea capacității de muncă, dacă aceasta a fost provocată direct de acțiunile infracționale;
- e) cheltuielile de înmormîntare a victimei, în cazul decesului acesteia.

Articolul 16. Cererea cu privire la compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune

(1) Compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune se efectuează în temeiul cererii scrise privind acordarea compensației financiare, care se examinează de Comisia interdepartamentală pentru compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune.

(2) Cererea privind acordarea compensației financiare se depune de către persoana indicată la art. 13 alin. (1) sau (2) sau de reprezentantul său legal, dacă aceasta este minor sau este lipsită de capacitate de exercițiu total sau parțial. Cererea privind acordarea compensației financiare poate fi depusă și de către organizațiile necomerciale care activează în domeniul reabilitării victimelor infracțiunilor, dacă este semnată de victimă, cuprinde datele prevăzute la alin. (3) și sunt anexate documentele indicate la alin. (4).

(3) Cererea privind acordarea compensației financiare trebuie să cuprindă date referitoare la:

- a) numele, prenumele, cetățenia, data și locul nașterii, domiciliul sau reședința victimei și/sau după caz a altei persoane care are dreptul la compensare;
- b) calitatea solicitantului - soț, copil sau persoană aflată în întreținerea persoanei decedate, în cazul victimelor prevăzute la art. 13 alin. (2);
- c) fapta infracțională săvîrșită, care se încadrează în lista celor stabilite la art. 12 alin. (2) din prezenta lege, data, locul și împrejurările săvîrșirii acesteia;
- d) prejudiciul suferit ca rezultat direct al infracțiunii conform prevederilor art. 15;

- e) organul sesizat despre săvârșirea infracțiunii (organul de constatare sau organul de urmărire penală), data sesizării acestuia;
 - f) numărul și data actului organului de urmărire penală sau, după caz, a hotărârii judecătorești, conform art. 14 alin. (1) pct. 1);
 - g) antecedentele penale ale persoanei care solicită acordarea compensației financiare;
 - h) sumele plătite cu titlu de despăgubiri de către făptuitor sau alte plăți pentru prejudiciile cauzate prin săvârșirea infracțiunii, obținute de victimă dintr-o altă sursă legală;
 - i) quantumul compensației financiare solicitate;
 - j) rechizitele bancare ale contului pe care urmează a fi transferată compensația financiară sau solicitarea privind achitarea în numerar a acesteia, precum și graficul (termenele) achitării compensației, în cazul în care victima solicită achitarea în tranșe a acesteia;
 - k) confirmarea inexistenței situațiilor stabilite în prevederile art. 12 alin. (3) lit. e) și f), precum și a veridicității celor relevate în cerere.
- (4) La cererea de compensație financiară se anexează următoarele documente justificative pentru datele înscrise în cerere:
- a) copia actului de identitate;
 - b) copia actului care confirmă statutul persoanei care solicită acordarea compensației financiare, în cazul prevăzut la art. 13 alin. (2) și la art. 16 alin. (2);
 - c) documentele care justifică quantumul solicitat al compensației financiare pentru prejudiciul produs de infracțiune;
 - d) o confirmare a executorului judecătoresc privind neexecutarea hotărârii instanței de judecată privind prejudiciului cauzat prin infracțiune în cadrul unei proceduri de executare sau, după caz, privind suma prejudiciului compensată pînă la data depunerii cererii privind acordarea compensației financiare, în cazul în care procedura de executare silită a hotărârii de judecată cu privire la acțiunea civilă născută din cauza penală ;
 - e) cazierul judiciar;
 - f) orice alte documente deținute de victimă, utile pentru soluționarea cererii.

Articolul 17. Comisia interdepartamentală pentru compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune(1) Comisia interdepartamentală pentru compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune (în continuarea - Comisie) este constituită din 3 membri dintre care un reprezentant al Ministerului Justiției, un reprezentant al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și un reprezentant al Ministerului Finanțelor.

(2) Regulamentul de activitate al Comisiei se aprobă de Guvern.

(3) Comisia se convoacă în ședințe ori de câte ori este necesar.

(4) Secretariatul Comisiei este asigurat de Ministerul Justiției.

Articolul 18. Procedura de examinare a cererii cu privire la compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune

(1) Cererea privind acordarea compensației financiare, împreună cu actele anexate la aceasta, se depun la Ministerul Justiției și se examinează de Comisie în termen de 30 de zile de la depunere.

(2) În rezultatul examinării cererii, Comisia decide acordarea compensației financiare și stabilește quantumul compensației sau refuză motivat acordarea acesteia.

(3) În cazul în care are loc reluarea urmăririi penale, precum și în alte situații care fac imposibilă identificarea unei decizii pe marginea solicitării de compensare financiară a prejudiciului, examinarea cererii se suspendă prin decizie motivată a Comisiei, urmînd a fi reluată după încheierea procesului penal sau după dispariția situațiilor care au determinat suspendarea examinării cererii respective.

(4) Decizia Comisiei prin care se acordă sau se refuză acordarea compensației financiare solicitate trebuie să conțină:

- a) data, luna și anul emiterii;

b) numele, prenumele, funcția membrilor Comisiei care au participat la emiterea deciziei, precum și autoritatea pe care o reprezintă;

c) numele, prenumele, data nașterii persoanei, codul numeric personal al persoanei care a solicitat acordarea compensației financiare pentru prejudiciul cauzat prin infracțiune;

d) descrierea sumară a infracțiunii, cu indicarea obligatorie a articolului corespunzător din Codul penal, și prejudiciului cauzat prin aceasta;

e) temeiul legal de acordare sau de refuz al acordării compensației financiare;

f) mărimea compensației financiare și modul de acordare a acesteia;

g) modul și termenele de contestare a deciziei.

(5) Decizia Comisiei, în termen de 2 zile lucrătoare de la adoptare, se transmite ministrului justiției, în temeiul căreia, acesta dispune prin ordin acordarea sau neacordarea compensației financiare.

(6) Ministrul justiției poate refuza decizia Comisiei dacă constată că aceasta contravine prevederilor legale, cu adoptarea, în acest caz, a unei decizii proprii asupra cererii privind acordarea compensației financiare.

(7) Ordinul ministrului justiției privind compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune poate fi contestat în instanța de contencios administrativ.

(7) Ministerul Justiției are obligația de a informa, în termen de 10 zile lucrătoare de la data emiterii ordinului ministrului justiției privind compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune, organul de urmărire penală, procurorul, instanța de judecată care examinează cauza penală sau, după caz, instanța de judecată care examinează acțiunea civilă rezultată din cauza penală, cu privire la cererea privind acordarea compensației financiare și decizia luată pe marginea acesteia.

Articolul 19. Quantumul compensației financiare a prejudiciului cauzat prin infracțiune și modul de acordare al acesteia

(1) Compensația financiară se achită din contul bugetului de stat, în mărime de 70% din suma prejudiciului, calculat conform art. 15, dar nu mai mult de 10 salarii medii lunare pe economie, prognozate pentru anul în care victima a formulat cererea de compensație financiară.

(2) Transferul compensației financiare pentru victimele infracțiunilor se face de Ministerul Justiției, în termen de 30 de zile de la data rămânerii definitive a ordinului ministrului justiției privind compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune.

(4) Statul, prin intermediul Ministerului Justiției, se subrogă în drepturile victimei care a beneficiat de compensație financiară acordată de către stat pentru recuperarea de la infractor a sumelor plătite victimei.

Articolul 20. Regimul fiscal al compensației financiare a prejudiciului cauzat prin infracțiune

Compensația financiară a prejudiciului cauzat prin infracțiune acordată de către stat în conformitate cu prezenta lege nu se supuse impozitării.

Capitolul IV. Dispoziții finale și tranzitorii

Articolul 21. Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării cu excepția prevederilor secțiunii a 4-a a capitolului III care vor intra în vigoare de la 1 ianuarie 2017.

Articolul 22. Guvernul:

1) în termen de 3 luni de la publicare:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

c) va asigura elaborarea proiectelor de acte normative necesare pentru implementarea prevederilor prezentei legi.

2) în termen de 6 luni de la publicare, va asigura instituționalizarea funcției de psiholog în cadrul subdiviziunilor teritoriale de asistență socială;

3) va asigura completarea statelor de personal a Ministerului Justiției cu o unitate de personal în vederea asigurării realizării atribuțiilor Ministerului Justiției la implementarea mecanismului de compensare financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI